

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent

Titulacions de Grau i de Màster

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Literatura catalana del segle XX (1)
Codi	100679
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Primer semestre
Horari	dilluns i dimecres, d'11.30 a 13.00
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	Català

2. Equip docent

Professor grup 1

Nom professor/a	Víctor Martínez Gil
Departament	Departament de Filologia Catalana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B9/0042
Telèfon (*)	93 586 80 72
e-mail	Victor.Martinez@uab.cat
Horari de tutories	a determinar

Professor grup 2

Nom professor/a	Jaume Aulet Amela
Departament	Departament de Filologia Catalana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B9/0028
Telèfon (*)	93 586 80 78
e-mail	Jaume.Aulet@uab.cat

Horari de tutories

a determinar

3.- Prerequisits

L'assignatura no té establerts prerequisits, tot i que és molt recomanable que els estudiants hagin cursat al batxillerat l'assignatura de **Literatura catalana** de modalitat.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'assignatura **Literatura catalana segle XX (1)** és obligatòria per als estudiants tant del grau d'Estudis de Llengua i Literatura Catalanes com dels graus combinats que inclouen aquests mateixos estudis. L'assignatura és quadrimestral, s'imparteix en el primer semestre i està estretament lligada amb la **Literatura catalana del segle XX (2)**.

L'objectiu formatiu de l'assignatura és que l'estudiant sàpiga contextualitzar els grans moviments i corrents de la literatura catalana del segle XX en relació amb les tradicions literàries universals. Així mateix, l'estudiant ha de conèixer-ne els autors i les obres més rellevants i ha de familiaritzar-se amb la bibliografia fonamental del període i amb les estratègies de lectura que li permetin elaborar un discurs crític.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	<p>CE1. Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en què s'inscriu.</p> <p>CE2. Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literaris a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental</p> <p>CE3. Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals, els autors i les obres més representatives de la literatura catalana de tots els temps.</p>
--------------------	--

Resultats d'aprenentatge	<p>CE1.1. Adquirir coneixements sobre el context històric de la literatura catalana contemporània.</p> <p>CE2.1. Adquirir nocions bàsiques de la tradició cultural occidental a partir del segle XIX i fins a l'actualitat.</p> <p>CE3.1. Elaborar textos crítics sobre les tendències, els autors i les obres més representatius de la literatura catalana contemporània.</p>
---------------------------------	--

Competència	<p>CE4. Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.</p> <p>CE5. Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.</p>
--------------------	--

Resultats d'aprenentatge	<p>CE4.1. Redactar assaigs històrics i interpretatius sobre la tradició literària catalana contemporània.</p> <p>CE5.1. Adquirir coneixements sobre els textos literaris des de bases filològiques i comparatistes.</p>
---------------------------------	---

Competència	<p>CT1. Dominar l'expressió oral i escrita.</p> <p>CT2. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica.</p> <p>CT3. Treballar de manera autònoma o en equip responsablement.</p> <p>CT4. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fons documentals específiques.</p> <p>CT5. Utilitzar la informació d'acord amb l'ètica científica.</p>
--------------------	---

Resultats d'aprenentatge	<p>CT1.1 Articular discursos orals i escrits sobre temes relacionats amb la matèria.</p> <p>CT2.1 Aprendre a fer lectures aprofundides de textos literaris.</p> <p>CT3.1 Millorar la capacitat de treball</p> <p>CT4.1 Aprendre a fer ús de les fons documentals i de la bibliografia.</p>
---------------------------------	--

--

6.- Continguts de l'assignatura

1. El Modernisme. Característiques i evolució del moviment. Les teories estètiques i literàries. L'actualització dels gèneres literaris
 - 1.1. La poesia. Les vies de renovació. Joan Maragall i la poètica de la "paraula viva". La introducció del Simbolisme. Altres corrents. L'"Escola mallorquina".
 - 1.2. El conte i la novel·la. La crisi del Naturalisme. Novel·la i conte (J. Ruyra). La novel·la simbòlica (Casellas, Víctor Català, P. Bertrana, Pous i Pagès). Altres corrents.
 - 1.3. El teatre. El teatre simbolista (Santiago Rusiñol. Adrià Gual). El teatre d'idees (Ignasi Iglésias, J. Puig i Ferrer). La tragèdia. El teatre en vers.
2. El Noucentisme. Origen i formació del moviment. Característiques i evolució. Cultura, estètica i creació literària.
 - 2.1. La jerarquització dels gèneres literaris. L'assaig. Eugeni d'Ors.
 - 2.2. La poesia. Josep Carner. Els inicis de Carles Riba. L'obertura a les primeres avantguardes.
 - 2.3. La novel·la. La crisi del gènere. El conte.
 - 2.4. El teatre.
3. Els anys de la Dictadura i la República (1923-1939). Evolució històrica i canvis polítics. Renovació i diversificació. Els corrents ideològics i culturals. Propostes i plataformes.
 - 3.1. La poesia. La tradició vuitcentista (Josep M. de Sagarra). El postsimbolisme: la diversitat de realitzacions: de la poesia pura al surrealisme. Carles Riba. J. V. Foix. Marià Manent. Els poetes joves dels anys 30 (Rosselló-Pòrcel. Joan Teixidor, Joan Vinyoli).
 - 3.2. La novel·la. La represa del gènere. El mercat literari. La novel·la popular. La reaparició d'antics modernistes (Puig i Ferrer, Bertrana). La novel·la psicològica (Carles Soldevila, Miquel Llor, J. M. de Sagarra). Desmitificació i paròdia (Francesc Trabal). Novel·la i periodisme: Josep Pla.
 - 3.3. El teatre. La comèdia burgesa. El nou teatre poètic. La visió crítica i propostes de renovació. El teatre popular.

Temporalització aproximada

Presentació:
17 de setembre

Exercicis previs de comentari de text:

19 de setembre

1. El Modernisme

Explicació teòrica: 24 i 26 de setembre, 1 i 3 d'octubre.

Comentari de textos teòrics: 8 i 10 d'octubre.

La poesia modernista: 15 d'octubre.

Comentari de poemes de Joan Maragall i d'altres poetes modernistes: 17, 22 i 24 d'octubre.

La narrativa modernista: 29 d'octubre.

Lectura *Els sots feréstecs*: 31 octubre i 5 de novembre.

Teatre modernista: 7 de novembre.

Lectura *Aigües encantades*: 12 de novembre.

2. El Noucentisme

Explicació teòrica: 14 i 19 de novembre.

Comentari de textos teòrics del noucentisme 21 de novembre.

La poesia i lectura d'*Els fruits saborosos*: 26, 28 de novembre i 3 de desembre..

Narrativa noucentista: 5 de desembre.

3. Els anys 20-30

Explicació teòrica i conceptes bàsics de poesia postsimbolista: 10 de desembre.

Lectura de poemes de Carles Riba i altres poetes: 12 de desembre.

L'avantguarda: 17 de desembre

Poemes de Joan Salvat-Papasseit i textos de Salvador Dalí: 19 de desembre.

Lectura del poema «Nadal» de Joan Salvat-Papasseit: 25 de desembre a les dues del migdia.

Narrativa els anys 20-30: 7 de gener.

Lectura de *Laura a la ciutat dels sants*: 9 de gener.

Teatre dels anys 20 i 30 i lectura de *Civilitzats, tanmateix*: 14 de gener.

Examen escrit: 16 de gener.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

L'assignatura es distribueix en sessions teòriques i seminaris de lectura. Les sessions teòriques amb tot els alumnes tenen un caràcter panoràmic i contextualitzador i van acompanyades del comentari de textos teoricocrítics. Les sessions dedicades a la lectura se centren en l'anàlisi de les obres de lectura obligatòria i d'altres textos complementaris. Els estudiants disposen d'una llista de llibres i d'unes referències bibliogràfiques associades de lectura obligatòria.

8.- Avaluació

L'avaluació consisteix en el seguiment i la tutorització dels exercicis i comentaris de text que l'alumne fa durant el curs. Com a mínim s'hauran de presentar dos exercicis de comentari de text. El seguiment individualitzat els alumnes farà que s'adapti lleugerament aquesta exigència. A més, hi haurà una prova final sobre els continguts de l'assignatura. Així mateix es farà un control per assegurar que els alumnes s'han llegit les lectures obligatòries.

9- Bibliografia i enllaços web

LECTURES OBLIGATÒRIES (amb la bibliografia corresponent, també obligatòria)

1. *Antologia de la poesia modernista*, a cura de Jordi Castellanos. Barcelona, Edicions 62, 1990, («El Garbell», 34). Selecció de textos.

Jordi CASTELLANOS, «Estudi introductor» a *Antologia de la poesia modernista*, Barcelona, Edicions 62, 1990, p. 5-78

2. Raimon CASELLAS, *Els sots feréstecs* (1901). Barcelona, Edicions 62, 1982, («Les Millors Obres de la Literatura Catalana», 85). Hi ha moltes altres edicions.

Jordi CASTELLANOS, «La novel·la simbòlica. Raimon Casellas», dins Joaquim MOLAS (dir.), *Història de la literatura catalana. Part moderna*, vols. VIII, Barcelona, Ariel, 1986, p. 485-500.

3. Joan PUIG I FERRETER, *Aigües encantades* (1908). Barcelona, Edicions 62, 2008, («Educació 62», 30).

Jaume AULET, «Estudi preliminar» a Joan PUIG I FERRETER, *Aigües encantades*, Barcelona, Edicions 62, 2008, p. 7-38.

4. Josep CARNER, *Els fruits saborosos* (1906). Barcelona, Edicions 62, 2010, («Educació 62», 59). Hi ha altres edicions.

Marina GUSTÀ, «Els fruits saborosos», dins Joaquim MOLAS (dir.), *Història de la literatura catalana. Part moderna. Volum IX*, Barcelona, Ariel, 1987, p. 161-165.

5. Miquel LLOR, *Laura a la ciutat dels sants* (1931). Barcelona, Edicions Proa, 2007, («Les Eines», 47); o Barcelona, Edicions 62, 1993 («Les millors obres de la literatura catalana», 15); o Barcelona, Editorial Selecta, 1994, («Biblioteca Selecta», 91).

Lluïsa JULIÀ, «Introducció» a Miquel LLOR, *Laura a la ciutat dels sants*, Barcelona, Edicions Proa, 2007, p. 7-58.

6. Carles SOLDEVILA, *Civilitzats, tanmateix* (1921). Dins DIVERSOS AUTORS, *Cinc peces en un acte*, Barcelona, Edicions 62, 1991 («El Garbell», 28), p. 127-140; o dins Carles SOLDEVILA, Josep M. MILLÀS- RAURELL, *Teatre*, Barcelona, Edicions 62, 1980, («Les Millors Obres de la Literatura Catalana», 46). N'hi ha reedicions posteriors.

Teresa MUÑOZ, «Estudi introductor. Carles Soldevila» a DIVERSOS AUTORS, *Cinc peces en un acte*, Barcelona, Edicions 62, 1991, p. 22-25.

BIBLIOGRAFIA ESSENCIAL

Glòria BORDONS, Jaume SUBIRANA (eds.), *Literatura catalana contemporània*, Barcelona, Edicions de la Universitat Oberta / Proa, 1999, («Biblioteca Oberta. Àgora»).

Enric BOU (dir.), *Nou diccionari 62 de la literatura catalana*, Barcelona, Edicions 62, 2000.

Àlex BROCH. *Diccionari de la literatura catalana*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2008.

Ferran CARBÓ, Vicent SIMBOR, *Literatura catalana del segle XX*, Madrid, Editorial Síntesis, 2005, («Movimientos y épocas», 14).

Joan FUSTER, *Literatura catalana contemporània*, Barcelona, Curial, 1972.

Jordi CASTELLANOS (ed.), *Guia de literatura catalana contemporània*, Barcelona, Edicions 62, 1973.

DIVERSOS AUTORS, *Història de la literatura catalana*, 4 vols., Barcelona, Edicions 62 / Orbis, 1984.

Jordi MALÉ, Laura BORRÀS (eds.), *Poètiques catalanes del segle XX*, Barcelona, Editorial UOC, 2008.

Joaquim MOLAS (dir.), *Història de la literatura catalana. Part moderna*, vols. VIII. IX, X i XI, Barcelona, Ariel, 1986-1987.

Josep M. LLOMPART, *La literatura moderna a les Balears*, Palma de Mallorca, Editorial Moll, 1964.

Ramon PANYELLA, Jordi MARRUGAT (eds.), *L'escriptor i la seva imatge. Contribució a la història dels intel·lectuals en la literatura catalana contemporània*, Barcelona, Grup d'Estudis de Literatura Catalana Contemporània / L'Avenç, 2006, («Traces Llibres», 1).

Vicent SIMBOR, *Els fonaments de la literatura contemporània al País Valencià (1900-1939)*, Barcelona, Institut de Filologia Valenciana-Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988.

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent

Titulacions de Grau i de Màster

